Nominowana do Oscara Laia Casanovas gwiazdą 17. Festiwalu Kamera Akcja. Współpracowniczka Pedro Almodóvara poprowadzi w Łodzi masterclass

Nominowana do Oscara za „Sirât" hiszpańska reżyserka dźwięku **Laia Casanovas** będzie jedną z gwiazd 17. Festiwalu Kamera Akcja. Współpracowniczka Pedro Almodóvara przyjedzie do Łodzi, by poprowadzić masterclass. Casanovas odsłoni kulisy pracy nad „Sirât" Ólivera Laxe'a, a także wprowadzi widzów do filmu „The Good Manners" w reżyserii Celii Rico Clavellino, którego pokaz będzie polską premierą. Organizatorzy odkrywają także filmy tegorocznego przeglądu kina rumuńskiego. Warto się spieszyć – karnety taniej tylko do 31 sierpnia.

Usłyszeć film. Nominowana do Oscara reżyserka dźwięku Laia Casanovas gościnią 17. FKA

Uczestnicy 17. Festiwalu Kamera Akcja spotkają się z hiszpańską reżyserką dźwięku Laią Casanovas, nominowaną do Oscara za sound design w filmie „Sirât". Wspólnie z Amandą Villavieją i Yasminą Praderas, Casanovas stworzyła jedną z najbardziej wyrazistych warstw dźwiękowych współczesnego kina. Za pracę nad filmem w reżyserii Ólivera Laxe'a zespół otrzymał w 2026 roku nagrodę Goya oraz nagrodę Gaudí, a także nominację do nagrody Amerykańskiej Akademii Filmowej, stając się pierwszym zespołem kobiecym nominowanym do Oscara w tej kategorii.

Laia Casanovas ukończyła w 2012 roku Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC) ze specjalizacją w dźwięku. Od tego czasu pracowała przy licznych produkcjach filmowych i serialowych, współtworząc ich koncepcje i odpowiadając za proces kreatywny. W jej dorobku znajdują się m.in. „Ludzki głos" oraz „Matki równoległe" Pedro Almodóvara, a także ceniony serial „Veneno" Javiera Ambrossiego i Javiera Calvo o transpłciowej ikonie telewizji. Casanovas była odpowiedzialna również za dźwięk w filmie „The Good Manners" Celii Rico Clavellino, którego polska premiera znalazła się w programie 17. Festiwalu Kamera Akcja.

Filmografia Casanovas pokazuje przy tym różnorodność podejścia do dźwięku. W intensywnym „Sirât" staje się on elementem fizycznego doświadczenia przestrzeni i narzędziem budowania napięcia. W „The Good Manners" Celii Rico Clavellino większe znaczenie mają cisza, akustyka domowej przestrzeni i pozornie zwyczajne odgłosy codzienności. Z kolei współpraca z Pedro Almodóvarem pokazuje jej doświadczenie w pracy nad kinem, w którym dźwięk jest integralną częścią stylu i języka reżysera.

Chcemy pokazywać, że reżyseria dźwięku nie zaczyna się i nie kończy na technicznej stronie filmu. To świadome budowanie narracji, emocji i przestrzeni. Laia Casanovas jest świetnym przykładem twórczyni, która potrafi całkowicie zmieniać swój język w zależności od filmu – mówi Malwina Czajka, dyrektorka Festiwalu Kamera Akcja.

Techno, maszyny i pustynia. Masterclass Lai Casanovas wokół „Sirât".

Centralnym punktem wizyty Lai Casanovas w Łodzi będzie masterclass poświęcony **„Sirât"** realizowany we współpracy Festiwalu Kamera Akcja z kierunkiem Reżyseria Dźwięku na Wydziale Reżyserii Szkoły Filmowej w Łodzi. Film Ólivera Laxe'a, którego akcja rozgrywa się na pustynnych terenach Maroka, opiera znaczną część swojej intensywności na warstwie dźwiękowej. Techno, odgłosy maszyn, pojazdów i otaczającej przestrzeni tworzą rytm filmu i wpływają na sposób, w jaki widz doświadcza kolejnych scen.

Casanovas opowie o pracy nad tym niezwykle wymagającym projektem, o budowaniu jego koncepcji dźwiękowej oraz o decyzjach, które pozwoliły stworzyć charakterystyczny audialny świat filmu. Uczestnicy masterclassu będą mogli usłyszeć, w jaki sposób dźwięk może współtworzyć dramaturgię na równi z obrazem. Spotkanie poprowadzi **Katarzyna Szczerba** z Katedry Reżyserii Dźwięku w Szkole Filmowej w Łodzi, reżyserka dźwięku i scenarzystka, mająca w dorobku audialnym ponad sto projektów, w tym najnowszy dokument Michała Marczaka „Bez końca", głośny „Tyle co nic" Grzegorza Dębowskiego czy serial „The Office PL". Partnerami wydarzenia są Ambasada Królestwa Hiszpanii w Polsce oraz Szkoła Filmowa w Łodzi.

Od Almodóvara po pustynny rave i polska premiera „The Good Manners"

Przyjazd Lai Casanovas staje się także przyczynkiem do prezentacji trzech filmów w sekcji „Reżyseria dźwięku". W **„Matkach równoległych" Pedra Almodóvara** losy dwóch kobiet, które poznają się na oddziale położniczym, splatają się z opowieścią o przemilczanej historii Hiszpanii. Almodóvar przechodzi od intymnego melodramatu do opowieści o pamięci, dziedziczeniu traumy i potrzebie przywracania głosu tym, których próbowano wymazać z historii. Penélope Cruz za rolę Janis otrzymała Puchar Volpiego na MFF w Wenecji oraz nominację do Oscara. Film otrzymał także nominację za muzykę Alberta Iglesiasa, natomiast praca nad jego warstwą dźwiękową przyniosła Lai Casanovas nominację do nagrody Goya. Przemilczane rodzinne rany powracają również w pokazywanej premierowo produkcji **„The Good Manners" Celii Rico Clavellino**. Reżyserka „Małych miłości" po raz kolejny przygląda się skomplikowanym relacjom rodzinnym, tym razem adaptując powieść Rafaela Chirbesa. *Celia Rico mistrzowsko wyszywa tę adaptację – od prostoty i emocjonalności scenariusza po staranną reżyserię aktorów* – pisze na łamach „El País" krytyczka Elsa Fernández-Santos. W tej oszczędnej opowieści równie istotne jak wypowiadane słowa stają się cisza, odgłosy codzienności i wszystko to, czego bohaterowie nie potrafią powiedzieć wprost. Najbardziej spektakularne oblicze twórczości Casanovas prezentuje **„Sirât" Ólivera Laxe'a** – laureat Nagrody Jury MFF w Cannes oraz film nominowany do Oscara w kategoriach najlepszy film międzynarodowy i najlepszy dźwięk. Pulsująca muzyka elektroniczna, potężne basy, ryk ciężarówek, wiatr i pustynna cisza tworzą tu intensywne, fizycznie odczuwalne doświadczenie. *Ta sekcja przypomina, że kino nie kończy się na obrazie. Dźwięk potrafi wejść pod skórę, budować emocje i sprawić, że tę samą historię odbieramy zupełnie inaczej. Są też filmy, w których dźwięk nie tylko dopełnia obraz, ale sam staje się nośnikiem znaczeń i opowiada własną, równoległą historię* – zachęca Przemek Glajzner, dyrektor festiwalu.

Od Berlinale po Wenecję. Kino rumuńskie na 17. FKA

Rumuńskie kino od lat potrafi opowiadać o wielkich przemianach społecznych poprzez losy zwykłych ludzi. W ramach sekcji „Rumuński Akapit" stacjonarnie zaprezentowane zostaną cztery pełne metraże – od historii o dorastaniu i politycznego koszmaru po przewrotną

komedię kryminalną oraz mroczny, bukareszteński neo-noir. Program online uzupełnią cztery krótkometrażowe opowieści pełne charakterystycznego dla rumuńskiego kina absurdu. Jednym z najświeższych odkryć sekcji będzie pokazywany przedpremierowo film **„Na własną rękę" Tudora Cristiana Jurgiu**, nagrodzony CICAE Art Cinema Award w sekcji Forum tegorocznego Berlinale. Bohaterami są nastolatkowie, których rodzice wyjechali do pracy za granicę. Jurgiu nie oskarża jednak nieobecnych dorosłych, lecz pokazuje konsekwencje ich trudnego wyboru między biedą a rozłąką. Dziecięca perspektywa powraca także w niedystrybuowanych w Polsce **„Zębach mlecznych" Mihaia Mincana**, jednym z tytułów konkursu Orizzonti na MFF w Wenecji. Osadzona w Rumunii 1989 roku historia dziesięcioletniej Marii, której siostra nagle znika, zamienia się w polityczny koszmar o dorastaniu u schyłku dyktatury Nicolae Ceaușescu. Dźwięk do filmu współtworzył Nicolas Becker – laureat Oscara za „Sound of Metal". O tym, że język może służyć nie tylko do porozumiewania się, ale również do ukrywania prawdy, przypomni jeden ze współczesnych klasyków kina rumuńskiego **„La Gomera" Corneliu Porumboiu**. Mistrz rumuńskiej Nowej Fali zamienia tym razem minimalistyczny realizm na pełną zwrotów akcji komedię kryminalną. Porumboiu po raz kolejny przygląda się temu, jak język wpływa na rzeczywistość. W „Policjancie, przymiotniku" bohaterowie spierali się o znaczenie słów i słownikowych definicji, natomiast w „La Gomerze" komunikacja staje się tajnym kodem pozwalającym przechytrzyć policyjne podsłuchy. Film rywalizował w Konkursie Głównym MFF w Cannes i był rumuńskim kandydatem do Oscara w 2020 roku. Z „La Gomerą" w nieoczywisty sposób łączy się także **„Boss" Bogdana Miriki**, którego producentem był właśnie Porumboiu. Mirică przenosi elementy charakterystyczne dla filmu noir do nocnego, postkomunistycznego Bukaresztu, w którym skrupulatny kierowca karetki po nieudanym napadzie rozpoczyna prywatne śledztwo przeciwko własnym wspólnikom. „Boss", zrealizowany podczas pandemii w zaledwie 27 dni zdjęciowych, prezentowany był w sekcji Dni Filmu Rumuńskiego na Transilvania International Film Festival. Festiwal Kamera Akcja to jedna z niewielu okazji, by nadrobić seans tej produkcji – w Polsce film Miriki pozostaje bez regularnej dystrybucji.

Online widzowie będą mogli zobaczyć trzynastominutową animację **„Dziadek śpi" w reżyserii Matei Branea.** Film zdobył Nagrodę SIGNIS na Transilvania International Film

Festival, został nagrodzony na Toon Dook International Animation Festival, a w 2026 roku otrzymał nominację do nagrody Gopo dla najlepszego krótkometrażowego filmu animowanego. Współczesną odmianę samotności pokazuje **„Słabe połączenie" Răzvana Dinu**. Żyjący z dala od ludzi pasterz nawiązuje za pośrednictwem TikToka relację z tajemniczą młodą kobietą. Z czasem odkrywa, że padł ofiarą starannie przygotowanego oszustwa emocjonalnego. Znacznie lżejszy ton przyjmuje **„Miłość unosi się w powietrzu" Claudiu Mitcu**. Film wykorzystuje komedię pomyłek do opowiedzenia o rutynie, kryzysie i uczuciach, które zaskakująco łatwo zmieniają adresata. Program online zamknie nagrodzony Gopo dla najlepszego filmu krótkometrażowego **„Szaleniec" Igora Cobileanskiego**. Rumunia, rok 1992. Szpital psychiatryczny zostaje zwrócony klasztorowi, a jego pacjenci mają trafić do innych placówek. Cobileanski łączy absurdalny humor z obrazem kraju, który po upadku dyktatury próbuje urządzić się na nowo. W tej rzeczywistości granica między szaleństwem a zdrowym rozsądkiem okazuje się wyjątkowo umowna. Sekcja „Rumuński Akapit" jest realizowana we współpracy z **Rumuńskim Instytutem Kultury.**

Krytyk Pisze czeka na nowe głosy. Zgłoszenia do 13 września

Coraz mniej czasu zostało na zgłoszenie do prestiżowego konkursu Krytyk Pisze, skierowanego do debiutujących osób do 26. roku życia. Organizatorzy czekają na recenzje, eseje, analizy oraz autorskie wypowiedzi na dowolny temat związany z kinem tylko **do 13 września**. Nadesłane teksty oceni Jury Krytyków w składzie: **Adriana Prodeus** – krytyczka filmowa, redaktorka miesięcznika „Kino", wykładowczyni Instytutu Sztuki PAN oraz Artes Liberales UW i była dyrektorka festiwalu Animator; **Jakub Izdebski** – dziennikarz filmowy Interii, wcześniej związany również z „Ekranami"; oraz **Michał Piepiórka** – krytyk filmowy, kulturoznawca i autor bloga Bliżej Ekranu, regularnie publikujący m.in. w „Kinie" i na Filmwebie. Zwycięzca otrzyma nagrodę główną **„Uwolnij umysł", której patronuje Uniwersytet Łódzki**. Konkurs od lat pomaga odkrywać nowe głosy polskiej krytyki filmowej – wśród jego laureatów znaleźli się późniejsi współpracownicy „Ekranów", „Kina", „Gazety Wyborczej" i Filmwebu, m.in. Daria Sienkiewicz, Maciej Satora, Wiktor Szymurski, Jan

Brzozowski, Mateusz Demski oraz Dawid Dróżdż. To idealna okazja, by nabrać wiatru w żagle i rozpocząć własną krytycznofilmową podróż.

—

17. Festiwal Kamera Akcja odbędzie się od 22 do 25.10.2026 r. w Łodzi oraz online od 19 do 21.10.2026 r. na platformie Think Film. Zadanie realizowane jest dzięki dofinansowaniu z budżetu Miasta Łodzi. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Uniwersytetu Łódzkiego – mecenasa festiwalu. Sekcja „Reżyseria dźwięku" realizowana jest we współpracy ze Szkołą Filmową w Łodzi oraz Ambasadą Królestwa Hiszpanii w Polsce. Partnerem sekcji jest Filmweb. Głównymi partnerami festiwalu są Monopolis, Szkoła Filmowa w Łodzi i Muzeum Kinematografii. Festiwal Kamera Akcja i Festiwal Mediów Człowiek w Zagrożeniu tworzą sieć współpracy „Łódzki Festiwal Filmowy".

—

Załączone grafiki:

1. Zdjęcie **Lai Casanovas**, prowadzącej masterclass wokół filmu „Sirât"
2. Kadr z filmu **„Sirât", reż. Óliver Laxe**
3. Kadr z filmu **„The Good Manners", reż. Celia Rico Clavellino**
4. Kadr z filmu **„Na własną rękę", reż. Tudor Cristian Jurgiu**
5. Grafika promująca **konkurs Krytyk Pisze, aut. Arkadiusz Jaworek**

—

Kontakt:
Astrid Jarosławska
PR Managerka
astrid@kameraakcja.com.pl
tel. 505 920 055

Malwina Czajka
Dyrektorka festiwalu
malwina.cz@kameraakcja.com.pl
tel. 783 023 416